GENERALINIO ADVOKATO
L. A. GEELHOED IŠVADA,
pateikta 2006 m. liepos 13 d. [1]

I — Įvadas

1. Šioje byloje Teisingumo Teismo prašoma pateikti 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 [2] (toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 4 straipsnio 2a dalies ir 10a straipsnio, skaitomų kartu su IIa priedu, išaiškinimą. Pirmiausia *Cour de cassation* klausia, ar Reglamento Nr. 1408/71 IIa priede nurodyta papildoma pašalpa iš Nacionalinio solidarumo fondo (*Fonds national de solidarité*) yra speciali neįmokinė išmoka šio reglamento 4 straipsnio 2a dalies prasme.

1 — Originalo kalba: olandų.
2 — OL L 28, 1997, p. 1.

II — Taikytini teisės aktai

A — *Bendrijos teisė*

2. Tiek, kiek svarbu nagrinėjamai bylai, Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:

<...>

c) senatvės išmokas;

<...>“

3. 4 straipsnio 2a dalyje, kuri buvo įtraukta Reglamentu (EEB) Nr. 1247/92 [3], nurodoma:

„Šis reglamentas taip pat taikomas specialioms neįmokinėms išmokoms, mokamoms pagal teisės aktus ar sistemas, kitas nei tos, kurios nurodytos 1 dalyje arba neįtraukiamos pagal 4 dalies nuostatas, jeigu tokios išmokos yra numatytos:

a) teikti papildomą, pakeičiantį ar pagalbinį draudimą nuo rizikos, kurią apima 1 dalies a–h punktuose nurodytos socialinės apsaugos sritys, arba

b) tik kaip speciali neįgaliųjų asmenų apsauga.“

4. Tiek, kiek svarbu nagrinėjamu atveju, 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta:

„Šis reglamentas netaikomas socialinei paramai <...>“

5. Pagal 10 straipsnio, reglamentuojančio gyvenamosios vietos sąlygos atsisakymą, 1 dalį:

„Jeigu šiame reglamente nenustatyta kitaip, invalidumo, senatvės ar išlaikytinių išmokos pinigais, pensijos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų bei išmokos mirties atveju, įgytos pagal vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktus, negali būti kaip nors sumažinamos, pakeičiamos, sustabdomas ir nutraukiamas jų mokėjimas ar anuliuojamos vien dėl to, kad jų gavėjas gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus valstybę, kurioje yra įstaiga, atsakinga už išmokų mokėjimą.“

6. Reglamento Nr. 1408/71 [4] 10a straipsnyje nustatyta:

„Specialios neįmokinės išmokos

1. Nepaisant 10 straipsnio ir III antraštinės dalies nuostatų, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, 4 straipsnio 2a dalyje nurodytos specialios neįmokinės išmokos pinigais mokamos tiktai valstybės narės, kurioje jie

3 — 1992 m. balandžio 30 d. Reglamentas (EEB) Nr. 1247/92, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 136, 1992, p. 1).

4 — Buvo įtraukta Reglamentu Nr. 1247/92 (nurodytas 3 išnašoje).

gyvena, teritorijoje pagal tos valstybės teisės aktus, su sąlyga, kad tokios išmokos yra išvardytos IIa priede. Tokias išmokas moka ir jų išlaidas padengia gyvenamosios vietos įstaiga."

7. IIa priedas, kuris į reglamentą buvo įtrauktas kartu su 4 straipsnio 2a dalimi ir 10a straipsniu, pavadintas taip: „Specialios neįmokinės išmokos (Reglamento 10a straipsnis)". Šio priedo a dalyje „E. Prancūzija" nurodyta:

„Papildoma pašalpa iš Nacionalinio solidarumo fondo (1956 m. birželio 30 d. įstatymas)."

B — *Nacionalinė teisė*

8. 1956 m. Prancūzijoje buvo įsteigtas Nacionalinis solidarumo fondas (*Fonds national de solidarité*, toliau – FNS), kurio tikslas – didinant valstybės tarnautojų pensijas, pensijas ir senatvės pensijų išmokas gerinti senyvo amžiaus asmenų bendrąją apsaugos politiką. 1994 m. sausio 1 d. FNS buvo reformuotas į Senatvės solidarumo fondą (*Fonds de solidarité vieillesse*; toliau – FSV). Šis fondas skiria papildomą pašalpą tiems senatvės ar invalidumo išmokų gavėjams, kuriems nepakanka pajamų.

9. Šių išmokų skyrimo sąlygos numatytos Socialinio draudimo kodekso (Code de la sécurité sociale, toliau – CSS) L. 815-1–815-11 straipsniuose, pagal kuriuos papildoma pašalpa suteikiama neatsižvelgiant į tai, ar suinteresuotasis asmuo anksčiau dirbo pagal darbo sutartį, ar savarankiškai. Tai pašalpa, skiriama pajamoms papildyti, nesvarbu, kokio jos pobūdžio, įskaitant ir įmokines pašalpas, siekiant užtikrinti pragyvenimui Prancūzijoje reikalingą pajamų minimumą. Be to, L 815-11 straipsnis numato, kad gavėjui savo gyvenamąją vietą perkėlus iš Prancūzijos teritorijos, jis praranda teisę į aptariamą papildomą pašalpą [5].

III — Faktinės aplinkybės ir procesas

10. 1931 m. rugsėjo 27 d. gimęs ieškovas pagrindinėje byloje J. Perez Naranjo yra Ispanijos pilietis, kurio gyvenamoji vieta šiuo

5 — Žr. 1987 m. vasario 24 d. Sprendimo *Giletti* posėdžio pranešimą (379/85, 380/85, 381/85 ir 93/86, Rink. p. 955) ir 1990 m. liepos 12 d. Sprendimą *Komisija prieš Prancūziją* (C-236/88, Rink. p. I-3163).

metu yra Ispanijoje. Nuo 1957 m. iki 1964 m. jis dirbo Prancūzijoje. Nuo 1991 m. lapkričio 1 d. jis gauna senatvės pensiją pagal Prancūzijos sistemą.

11. Ieškovo prašymas gauti papildomą pašalpą iš FNS buvo atmestas 1999 m. rugpjūčio 5 d. Sprendimu. Šį sprendimą ieškovas apskundė *Cour d'appel*, o šis jo apeliacinį skundą atmetė motyvuodamas tuo, kad ginčijama papildoma pašalpa yra speciali neįmokinė išmoka Reglamento Nr. 1408/71 10a straipsnio prasme ir, remiantis šia nuostata, ji negali būti suteikta asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra ne Prancūzijos Respublikoje, o kitoje valstybėje narėje.

12. Ieškovas dėl šio sprendimo kreipėsi į *Cour de Cassation*, kuris nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Bendrijos teisė turi būti aiškinama taip, kad ginčijama Reglamento Nr. 1408/71 IIa priede numatyta papildoma pašalpa yra speciali bei neįmokinė ir, remiantis Reglamento Nr. 1408/71 10a ir 95b straipsniais, netaikoma pareiškėjui, kuris negyvena toje valstybėje ir kuris 1992 m. birželio 1 d. neatitiko amžiaus reikalavimo, ar vis dėlto ši pašalpa turi būti suprantama kaip socialinio draudimo išmoka ir, atsižvelgiant į to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalį, skiriama atitinkamam asmeniui, atitinkančiam išmokos skyrimo sąlygas, nepaisant to, kurioje valstybėje narėje jis gyvena?“

13. Ieškovas, Prancūzijos, Ispanijos, Suomijos ir Italijos vyriausybės, taip pat Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija pateikė rašytines pastabas. 2006 m. birželio 20 d. posėdyje Prancūzijos, Ispanijos, Jungtinės Karalystės vyriausybės ir Komisija pateikė savo žodines pastabas.

IV — Proceso šalių pastabos

14. Ieškovas pagrindinėje byloje teigia, kad Prancūzijos papildoma pašalpa nėra speciali neįmokinė išmoka Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalies prasme, o yra socialinio draudimo išmoka, nes ji senatvės pensijos gavėjui nėra skiriama individualiai ir diskretiškai įvertinus jo asmeninius poreikius. Be to, kaip teigia ieškovas ir jam šiuo klausimu pritaria Ispanijos vyriausybė, papildoma pašalpa yra netiesiogiai

finansuojama iš socialinio draudimo įmokų. Išmoka mokama iš Senatvės solidarumo fondo, kuris daugiausia yra finansuojamas iš bendrųjų socialinio draudimo įmokų (*contribution sociale généralisée*, toliau – CSG). Vadinasi, papildoma pašalpa turi būti skiriama neatsižvelgiant į gavėjo gyvenamąją vietą.

15. Prancūzijos vyriausybės manymu, nagrinėjamą išmoką reikia laikyti specialia neįmokine išmoka reglamento 4 straipsnio 2a dalies ir 10a straipsnio prasme.

16. Papildoma pašalpa yra speciali išmoka todėl, kad turi tiek socialinės apsaugos išmokos, tiek ir socialinės paramos bruožų.

17. Pirma, ši išmoka yra susijusi su socialinės apsaugos sritimi. Ji skiriama tik senatvės pensijos gavėjams, turintiems 65 metus, arba nedarbingiems asmenims, sulaukusiems 60 metų. Ji susijusi su Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta senatvės išmoka, nes skiriama pensijai papildyti. Be to, papildoma pašalpa skiriama vienos ar keleto senatvės išmokų gavėjui individualiai ir diskretiškai nevertinant jo asmeninių poreikių, o įstatymais numatytomis aplinkybėmis, būtent pagal L. 815-2 straipsnį.

18. Antra, išmoka turi socialinės paramos bruožų. Jei nepakanka pensijos, ja siekiama gavėjui užtikrinti minimalų pragyvenimo lygį. Pašalpa skiriama asmenims, sulaukusiems pensinio amžiaus, ir asmenims, kurių bendros pajamos nesiekia įstatymais nustatyto minimumo. Jos skyrimas niekaip nesiejamas su profesinės veiklos trukme ar įmokų mokėjimu.

19. Be to, Prancūzija teigia, kad nagrinėjama išmoka yra neįmokinė. Tai iš mokesčių lėšų finansuojama solidarumo pašalpa, kurią išmoka FSV. Mokesčių lėšas sudaro *contribution sociale de solidarité à la charge des sociétés*[6], CGS ir 2 % dydžio mokestis. Taigi papildoma pašalpa finansuojama vien tik iš privalomų mokesčių, skirtų bendroms valstybės išlaidoms padengti.

20. Komisija ir Italijos vyriausybė yra tos pačios nuomonės kaip ir Prancūzijos vyriausybė. Komisija dar nurodo, kad papildomą pašalpą moka ligonių kasos, kurioms ją vėliau kompensuoja FSV. Taigi galiausiai

6 — Įmonių solidarumo socialinė įmoka.

išlaidas apmoka fondas, o ne ligonių kasa. Be to, išmokos apskaičiavimas ir jos skyrimo sąlygos nepriklauso nuo to, ar gavėjas buvo mokėjęs įmokas arba įnašus.

V — Priimtinumas

21. Suomijos vyriausybė savo rašytinėse pastabose teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą reikia pripažinti nepriimtiną, nes šį prašymą pateikęs teismas jame nenurodė teisinių aplinkybių, kuriomis pateikiamas prejudicinis klausimas, o tik pateikė nuorodą į atitinkamus nacionalinės teisės aktus. Sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą turi būti pateikta tokia informacija, kad Teisingumo Teismas galėtų naudingai atsakyti į klausimus, o valstybių narių vyriausybėms ir kitoms suinteresuotosioms šalims būtų suteikta galimybė pateikti savo pastabas pagal Teisingumo Teismo statuto 20 straipsnį [7].

22. Suomijos vyriausybė yra teisi teigdama, kad sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą teisinės aplinkybės yra išdėstytos itin trumpai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo tik atitinkamų straipsnių numerius. Pirmiausia trūksta duomenų apie tai, kokiomis aplinkybėmis papildoma pašalpa yra skiriama ir koks yra išmokos tikslas bei jos finansavimo būdas. Todėl Teisingumo Teismas nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti papildomos informacijos apie Prancūzijos teisės aktus. Tokia informacija buvo gauta 2006 m. gegužės 10 dieną. Jos pagrindu suinteresuotosios šalys turėjo galimybę per 2006 m. birželio 20 d. posėdį pateikti pastabas dėl jos turinio.

23. Kadangi valstybių narių vyriausybės ir kitos suinteresuotosios šalys turėjo galimybę per posėdį pateikti savo pastabas dėl papildomos informacijos, aš manau, kad nėra pagrindo nagrinėjimą prejudicinį klausimą pripažinti nepriimtiną.

VI — Vertinimas

24. Nagrinėjama byla susijusi su klausimu, ar Prancūzijos papildoma pašalpa laikytina specialia neįmokine išmoka Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalies prasme. Jei nagrinėjama išmoka kvalifikuojama kaip speciali neįmokinė išmoka, tada teisę gauti papildomą pašalpą pagal reglamento 10a straipsnio 1 dalį įgyja tik tie asmenys, kurie gyvena toje valstybėje narėje, jei ši

7 — 1999 m. kovo 2 d. Nutartis *Colonia Versicherung ir kt.* (C-422/98, Rink. p. I-1279, 5 punktas).

išmoka yra nurodyta reglamento IIa priede. Tačiau jei ginčijama išmoka kvalifikuojama kaip socialinės apsaugos išmoka, tuomet taikomos bendrosios nuostatos, t. y. jos skyrimui gyvenamosios vietos sąlyga pagal Reglamento Nr. 1408/71 10 straipsnį netaikoma.

25. Ar taikytinas 10a straipsnis, priklauso nuo to, ar ginčijama išmoka laikytina specialia neįmokine išmoka 4 straipsnio 2a dalies prasme. Siekiant nustatyti, kokios savybės būdingos šiai išmokai, pirmiausia reikia išnagrinėti Reglamentą Nr. 1247/92, kuriuo į Reglamentą Nr. 1408/71 buvo įtraukta 4 straipsnio 2a dalis ir 10a straipsnis bei IIa priedas. Trečioje ir ketvirtoje konstatuojamosiose dalyse išdėstomos aplinkybės, kuriomis buvo priimtas reglamentas, ir šios nuostatos tikslas. Jose nurodoma:

„kadangi <...> būtina atsižvelgti į Teisingumo Teismo precedentų teisę, kurioje tvirtinama, kad nacionalinės teisės aktų nustatytas tam tikras išmokas, paisant asmenų, kuriems taikomi tie teisės aktai, grupės, tų teisės aktų tikslų ir taikymo būdų, galima priskirti ir socialinės apsaugos, ir socialinės paramos kategorijoms;

kadangi Teisingumo Teismas nurodė, kad tam tikromis savo ypatybėmis teisės aktai, pagal kuriuos skiriamos tos išmokos, yra panašūs į socialinę paramą tuo, jog poreikis yra pagrindinis jų įgyvendinimo kriterijus ir jog teisės suteikimo sąlygos nėra grindžiamos darbo pagal darbo sutartį arba įmokų mokėjimo laikotarpių sumavimu, nors kitomis ypatybėmis jie mažai skiriasi nuo socialinės apsaugos dėl to, kad toliau nustatytų išmokų skyrimo būdui trūksta veiksmų laisvės ir kad tie teisės aktai gavėjams suteikia teisiškai apibrėžtą padėtį."

26. Iš Reglamento Nr. 1247/92 konstatuojamųjų dalių matyti, kad pakeitimais, padarytais šiuo reglamentu, daugiausia buvo siekiama atsižvelgti į Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią nacionalinės teisės aktų nustatytas tam tikras išmokas, paisant asmenų, kuriems taikomi tie teisės aktai, grupės, tų teisės aktų tikslų ir taikymo būdų, galima priskirti ir socialinės apsaugos (pagal 4 straipsnio 1 dalį reglamento taikymo srityje), ir socialinės paramos kategorijoms (pagal 4 straipsnio 4 dalį už reglamento taikymo srities ribų). Taigi šios išmokos yra mišrios arba hibridinės.

27. 1987 m. priimtas sprendimas byloje *Giletti* buvo viena iš pirmųjų bylų, kurioje Teisingumo Teismas išdėstė savo nuomonę

dėl mišrių išmokų. Šioje byloje jis nagrinėjo, ar papildoma pašalpa, Prancūzijoje mokama asmenims, gaunantiems senatvės pensiją, išlaikytinių pensiją arba invalidumo pensiją, patenka į Reglamento Nr. 1408/71 taikymo sritį [8]. Šioje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad FNS išmokos, kurios, pirma, užtikrina pragyvenimo minimumą asmenims, reikalingiems materialinės pagalbos, ir, antra, papildo pajamas asmenų, gaunančių nepakankamas socialinės apsaugos išmokas, yra socialinės apsaugos sistemos dalis šio reglamento prasme.

28. Pirmiau nurodytas sprendimas buvo susijęs su Prancūzijos papildoma priemoka arba su papildoma pašalpa, kuri yra ginčijama ir nagrinėjamoje byloje, mokama asmeniui, gaunančiam senatvės, invalidumo arba išlaikytinių pensiją. Beje, ši pašalpa vėliau taip pat buvo proceso prieš Prancūziją dėl valstybės įsipareigojimų neįvykdymo [9], kuriame buvo nagrinėjamas gyvenamosios vietos sąlygos taikymas skiriant papildomą pašalpą, siekiant Prancūzijoje užtikrinti pragyvenimo minimumą, dalykas. Šiame sprendime Teisingumo Teismas rėmėsi sprendimu *Giletti* [10] ir pripažino, kad Prancūzija neįvykdė įsipareigojimų.

29. Kita šių sprendimų išdava buvo tai, kad Reglamentas Nr. 1408/71 iš dalies buvo pakeistas Reglamentu Nr. 1247/92, taip specialias neįmokines išmokas aiškiai įtraukiant į reglamento taikymo sritį. Tačiau dėl to, kad šios išmokos ir socialinė parama yra susijusios, joms netaikoma bendra taisyklė, numatanti socialinės apsaugos išmokų perkėlimą.

30. Kaip jau buvo minėta 25 punkte, tokia nuo socialinės apsaugos išmokoms taikomo perkėlimo principo nukrypti leidžianti nuostata taikoma tik tada, jei tai yra išmokos, kurios įvykdo Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalies sąlygas, t. y. jos yra specialios neįmokinės išmokos, nurodytos šio reglamento IIa priede.

31. Remiantis Teisingumo Teismo praktika, speciali išmoka Reglamento 4 straipsnio 2a dalies prasme „apibrėžiama pagal jos tikslus. Ji turi pakeisti ar papildyti socialinės apsaugos išmoką ir būti socialiniu bei ekonominiu pagrindu pagrįsta socialine pagalba bei nustatyta objektyvius kriterijus nustatančiais teisės aktais“ [11]. Išmoka neįmokinė yra tuomet, kai ji finansuojama vien tik privalomais mokesčiais, skirtais bendroms

8 — Nurodytas 5 išnašoje, 11 punktas.

9 — Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (C-239/88, Rink. p. I-3163, 6 punktas).

10 — Teisingumo Teismas taip pat rėmėsi ir sprendimu *Biason*. Šis sprendimas susijęs su aplinkybėmis, kai ieškovui pagrindinėje byloje, gaunančiam invalidumo pensiją, papildoma pašalpa nebuvo vėl paskirta, kai ieškovas persikėlė gyventi į kitą valstybę narę. Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 10 straipsnį valstybės narės negali tam tikrų išmokų skyrimo (įskaitant senatvės ir invalidumo pensijas) susieti su sąlyga, kad išmokos gavėjo gyvenamoji vieta turi būti išmokos valstybėje (1974 m. spalio 9 d. Sprendimas, priimtas byloje 24/74, Rink. p. 999).

11 — Žr., be kita ko, 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimą *Skalka* (C-160/02, Rink. p. I-5613, 25 punktas).

valstybės išlaidoms padengti. Lemiamas kriterijus šioje srityje yra realus išmokos finansavimo būdas. Teisingumo Teismas nagrinėja, ar toks finansavimas tiesiogiai ar netiesiogiai užtikrinamas socialinėmis įmokomis ar valstybės lėšomis [12].

32. Po to, kai buvo priimtas Reglamentas Nr. 1247/92, Teisingumo Teismas pripažino, kad toliau nurodytos išmokos yra specialios neįmokinės išmokos: tai neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpa [13], neįgaliųjų asmenų priežiūros pašalpa [14], pagalba pajamoms [15] ir į pensiją išėjusių savarankiškai dirbusių asmenų kompensacinė pašalpa [16]. Teisingumo Teismas pripažino, kad Liuksemburgo motinystės pašalpa [17] ir Austrijos priežiūros pašalpa [18] nėra specialios neįmokinės išmokos.

33. Nagrinėjamoje byloje ginčijama papildoma pašalpa yra sąraše, kuriame išvardytos specialios neįmokinės išmokos Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalies prasme ir kuris buvo įtrauktas į šio reglamento IIa priedą.

34. Nagrinėjamu atveju neginčijama tai, kad Prancūzijos papildoma pašalpa patenka į socialinės apsaugos sritį. Ši išmoka skiriama socialinio draudimo pensijoms papildyti. Ji susijusi su Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 1 dalies c punkte numatyta senatvės išmoka. Be to, ji užtikrina gavėjams įstatymais numatytą teisę socialinės apsaugos institucijų atžvilgiu: priimdamos sprendimus dėl išmokos skyrimo jos neturi diskrecijos vertinti asmeninių poreikių ar situacijos. Jei yra įvykdomos nustatytos sąlygos, suinteresuotasis asmuo turi teisę gauti papildomą pašalpą.

35. Tačiau šalys nesutaria dėl to, ar Prancūzijos papildoma pašalpa yra susijusi su socialine parama. Visos suinteresuotosios šalys, išskyrus ieškovą, mano, kad taip ir yra. Ieškovas tai ginčija, tačiau nepateikė šiuo klausimu jokių argumentų.

36. Priešingai negu teigia ieškovas, aš manau, kad papildoma pašalpa turi savybių, būdingų socialinės paramos priemonei. Ji skiriama esant nepakankamo dydžio pensijai ir ja siekiama užtikrinti gavėjui minimalų pragyvenimo lygį. Pašalpa skiriama pensinio amžiaus sulaukusiems asmenims, kurių visos pajamos nesiekia įstatymais nustatyto minimumo. Jos skyrimas niekaip nesiejamas su darbo trukme ar įmokų mokėjimu.

12 — Žr., be kita ko, minėto sprendimo *Skalka* 28 punktą.

13 — 1997 m. lapkričio 4 d. Sprendimas *Snares* (C-20/96, Rink. p. I-6057).

14 — 1998 m. birželio 11 d. Sprendimas *Partridge* (C-297/96, Rink. p. I-3467).

15 — 1999 m. vasario 25 d. Sprendimas *Swaddling* (C-90/97, Rink. p. I-1075).

16 — 11 išnašoje nurodytas sprendimas *Skalka*.

17 — 2001 m. gegužės 31 d. Sprendimas *Leclere ir kt.* (C-43/99, Rink. p. I-4265).

18 — 2001 m. kovo 8 d. Sprendimas *Jauch* (C-215/99, Rink. p. I-1901).

37. Iš to aišku, kad Prancūzijos papildoma pašalpa yra mišri išmoka ir turi būti laikoma specialia išmoka.

38. Lieka išnagrinėti, ar Prancūzijos papildoma pašalpa yra neįmokinė išmoka.

39. Pirmiausia reikia nurodyti tai, kad iš pateiktos papildomos medžiagos ir iš Prancūzijos vyriausybės pastabų matyti, jog papildomą pašalpą asmenims, gaunantiems senatvės, išlaikytinių ar invalidumo pensiją, Prancūzijoje FSV moka per ligonių kasas, taigi FSV, vadinasi, ir papildoma pašalpa, yra netiesiogiai finansuojamos iš trijų šaltinių: pirma, tai mokestis *contribution sociale de solidarité à la charge des sociétés* (įmonių solidarumo socialinė įmoka), apskaičiuojamas apmokestinamųjų įmonių mokamo apyvartos mokesčio pagrindu; antra, tai 2 % dydžio mokestis, kurį atitinkamai sudaro fizinių asmenų, kurie yra Prancūzijos rezidentai, pajamos iš turto ir investicijų; ir trečiasis šaltinis yra CSG, kuriuo apmokestinamos pajamos iš turto, investicinių produktų ir lošimų, taip pat pajamos iš veiklos ir kompensuojamosios pajamos.

40. Ieškovo pagrindinėje byloje nuomone, papildoma pašalpa yra įmokinė išmoka, nes ji netiesiogiai yra finansuojama ir iš CSG. Ieškovas šia prasme nurodo sprendimą *Komisija prieš Prancūziją*, kuriame kaip tik buvo nagrinėjama CSG [19].

41. Šioje byloje Komisija pradėjo procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo, kuri buvo susijusi su CSG taikymu pagal darbo sutartį dirbančių ir savarankiškai dirbančių asmenų pajamoms iš darbo bei kompensuojamosioms pajamoms, jei jie gyvena Prancūzijoje, bet nepatenka į Prancūzijos socialinio draudimo teisės sritį. Teisingumo Teismas pripažino, kad CSG, ne taip kaip mokesčiai, kuriais finansuojamos bendrosios valstybės išlaidos, yra specialiai ir tiesiogiai skirta Prancūzijos socialinės apsaugos sistemai finansuoti, nes atitinkamos lėšos patenka į Šeimos pašalpų kasą (*Caisse nationale des allocations familiales*), FSV ir valstybinę ligonių kasą. Jis išdėstė: „Pirmiausia CSG <...> skirta Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje nurodytoms socialinės apsaugos sritims, susijusioms su senatvės, ligos, paramos išlaikytiniams ir šeimai išmokomis, finansuoti.“ (Neoficialus vertimas)

19 — 2000 m. vasario 15 d. Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (C-169/98, Rink. p. I-1049).

42. Prancūzijos vyriausybė teigia, kad Teisingumo Teismas minėtame sprendime neatsakė į klausimą, ar CSG laikytina mokesčiu [20]. Jis tik konstatavo, kad tarp CSG ir įstatymų, reglamentuojančių Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje nurodytas socialinės apsaugos sritis, egzistuoja tiesioginis ir gana svarbus ryšys, todėl šią įmoką būtų galima laikyti mokesčiu, kuriam taikomas dvigubų įmokų draudimas.

43. Kaip teisingai teigia Prancūzijos vyriausybė, Teisingumo Teismas, nagrinėdamas, ar buvo pažeistas reglamento 13 straipsnis, sprendime *Komisija prieš Prancūziją* nenagrinėjo, kaip reikėtų kvalifikuoti CSG – ar kaip „mokestį", ar kaip „įmoką".

44. Mano nuomone, CSG negalima laikyti įmoka Prancūzijos papildomai pašalpai gauti. Asmuo, nesumokėjęs CSG, neturi teisės į socialinio draudimo išmoką, gaunamą įmokų pagrindu, tačiau visi asmenys, kurių gyvenamoji vieta yra Prancūzijoje, nesvarbu, ar jie dirba, ar ne, savo gyvenamosios vietos pagrindu gali pareikšti teisę į nacionalinio solidarumo socialines išmokas, finansuojamas iš CSG, t. y. į FSV išmokas. Vadinasi, CSG mokėjimas nesuteikia teisės į tiesioginį ir identifikuojamą atlygį piniginės išmokos forma.

45. Iš to galima daryti išvadą, kad Prancūzijos papildoma pašalpa turi būti laikoma specialia neįmokine išmoka Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalies prasme.

46. Papildomai dar norėčiau išnagrinėti Komisijos argumentą, kad ieškovas, galimas dalykas, įgyja teisių pagal Reglamento Nr. 1408/71 95b straipsnyje [21] nurodytas pereinamojo laikotarpio nuostatas.

47. Remiantis 95b straipsnio 9 dalimi dėl Reglamento Nr. 1247/92 1 straipsnio taikymo negali būti atmestas prašymas skirti specialią neįmokinę išmoką pensijai papildyti, jei jį pateikė asmuo, kuris atitiko išmokos skyrimo sąlygas iki 1992 m. birželio 1 d., net jei suinteresuotasis asmuo gyvena ne kompetentingos, o kitos valstybė narės teritorijoje, su sąlyga, kad prašymas skirti išmoką buvo pateiktas per penkerių metų laikotarpį nuo 1992 m. birželio 1 dienos.

20 — Minėtas sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (C-169/98, 32 punktas).

21 — Su pakeitimais, padarytais 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 3095/95, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, Reglamentą (EEB) Nr. 574/72, nustatantį Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92, iš dalies keičiantį Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71, ir Reglamentą (EEB) Nr. 1945/93, iš dalies keičiantį Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92 (OL L 335, 1995, p. 1).

48. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad ieškovo prašymas skirti papildomą pašalpą buvo atmestas, nes 1992 m. birželio 1 d. ieškovas neatitiko amžiaus reikalavimo, numatyto tuo metu galiojusio *CSS* L. 815-2 ir R. 815-2 straipsniuose. Papildoma pašalpa skiriama tik senatvės pensiją gaunantiems asmenims, sulaukusiems 65 metų, o nedarbingiems asmenims – sulaukusiems 60 metų. Ieškovas nuo 1991 m. lapkričio 1 d. gauna įprastą Prancūzijos senatvės pensiją, o ne skiriamą dėl nedarbingumo, taigi jam taikomas 65 metų minimalus amžius.

49. Komisijos manymu, nagrinėjamoje byloje reikia taikyti 60, o ne 65 metų minimalaus amžiaus sąlygą. Iš bylos medžiagos aišku, kad ieškovas turi Ispanijos gydytojo pažymą, kurioje nurodoma, kad ieškovas nuo 1991 m. yra nedarbingas. Nacionalinis teismas šią pažymą pripažino negaliojančią. Tuo atveju, jei ieškovui taikomas minimalus amžius būtų 60 metų, jis įgytų teisę į papildomą pašalpą pagal Reglamento Nr. 1408/71 95b straipsnio 9 dalį, nes tada jis būtų įvykdęs jos skyrimo sąlygas, būtent iki 1992 m. birželio 1 d. jam būtų suėję 60 metų.

50. Pirmiausia reikia priminti nusistovėjusią teismo praktiką, kad pagal EB 234 straipsnio procedūrą, grindžiamą nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo kompetencijos atskyrimu, tik nacionalinis teismas, kuris turi tiesioginės informacijos apie faktines bylos aplinkybes bei šalių pateiktus argumentus ir kuris turi prisiimti atsakomybę dėl būsimo sprendimo priėmimo, atsižvelgdamas į konkrečias aplinkybes, gali geriau įvertinti nagrinėjant teisinį ginčą iškilusių teisinių klausimų svarbą ir prašymo priimti prejudicinį sprendimą reikalingumą savo sprendimui priimti. Tačiau tada, kai klausimai yra suformuluoti netinkamai arba viršijant Teisingumo Teismui EB 234 straipsniu priskirtas funkcijas, pagal visas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytas aplinkybes ir ypač pagal sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvus nustatyti Bendrijos teisės nuostatas, kurias reikia išaiškinti atsižvelgiant į ginčo objektą, paliekama Teisingumo Teismui [22].

51. Taigi, siekdamas naudingai atsakyti į pateiktus prejudicinius klausimus, Teisingumo Teismas gali atsižvelgti ir į tas Bendrijos teisės nuostatas, kurių prašymą priimti

22 — Žr., be kita ko, 1978 m. lapkričio 29 d. Sprendimą *Pigs Marketing Board* (83/78, Rink. p. 2347, 25 ir 26 punktai) ir 2000 m. birželio 22 d. Sprendimą *Marca Mode* (C-425/98, Rink. p. I-4861, 21 punktas).

prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausime nebuvo nurodęs. Tačiau tik nacionalinis teismas yra kompetentingas nuspręsti, ar Teisingumo Teismo pagal EB 234 straipsnį išaiškinta Bendrijos teisės nuostata gali būti taikoma byloje, kurioje jis priims sprendimą [23].

52. Kaip teisingai išdėstė Komisija, ieškovas, galimas dalykas, įgyja teisių pagal Reglamento Nr. 1408/71 95b straipsnį ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką, 51 straipsnio 1 dalies b ir f punktus [24]. Pastaroji nuostata nustato:

„Jeigu asmuo, <...> gauna:

<...>

b) senatvės išmokas, paskirtas dėl netinkamumo dirbti;

<...>

f) išmokas, paskirtas su sąlyga, kad gavėjo lėšos neviršija nustatytos ribos,

tos įstaigos prašymu, administracinius patikrinimus ir medicininius tyrimus atlieka gavėjo buvimo ar gyvenamosios vietos įstaiga pastarosios įstaigos administruojamų teisės aktų nustatyta tvarka. Tačiau atsakinga už mokėjimą įstaiga turi teisę pasirinkti gydytoją, kuris ištirtų atitinkamą asmenį."

53. Toliau Teisingumo Teismas sprendime *Dafeki* nusprendė, kad „bylose, kuriose nagrinėjamos darbuotojų migrantų iš Bendrijos socialinės teisės į išmokas, nacionalinės socialinio draudimo įstaigos ir valstybės narės teismai yra įpareigoti atsižvelgti į kitų valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų išduotus liudijimus ir panašius dokumentus, nurodančius asmens būklę, jei atitinkamu nagrinėjamu atveju nėra konkretaus pagrindo jais pagrįstai abejoti" [25]. (Neoficialus vertimas)

23 — Žr., be kita ko, 1986 m. kovo 20 d. Sprendimą *Tissier* (35/85, Rink. p. 1207, 9 punktas).

24 — OL L 74, p. 1. 2004 m. Specialusis leidimas lietuvių kalba, 5 skyrius, 1 tomas, p. 83–160.

25 — 1997 m. gruodžio 2 d. Sprendimas *Dafeki* (C-336/94, Rink. p. I-6761, 21 punktas).

54. Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad nacionalinis teismas turi atsižvelgti į kitos valstybės narės kompetentingos institucijos išduotus dokumentus dėl nedarbingumo pradžios ir jo trukmės.

55. Nacionalinio teismo kompetencijai priklauso nuspręsti, ar bylai, dėl kurios jis pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą, taikytina Reglamento Nr. 1408/71 95b straipsnio 9 dalis kartu su Reglamento Nr. 574/72 51 straipsniu.

VII — Išvada

56. Siūlau taip atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą:

„1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, 10a straipsnį ir IIa priedą reikia aiškinti taip, kad papildoma pašalpa Socialinio draudimo kodekso prasme (Code de la sécurité sociale) yra speciali neįmokinė išmoka šio reglamento 4 straipsnio 2a dalies prasme."